

EUA Lisabonas deklarācija

**Eiropas universitātes pēc 2010.gada:
mērķtiecīgi vienotas dažādībā**

Jānis Vētra

Rīgas Stradiņa universitāte

Rīga, 23.05.2007.

Eiropas universitāšu asociācija (EUA)

EUA biedri ir universitātes, nacionālās rektoru padomes, kā arī augstākās izglītības institūciju asociācijas un apvienības.

EUA ir 780 biedri, kas pārstāv 46 Eiropas valstis.

EUA Lisabonas deklarācija

Apspriesta EUA kopējā sanāksmē (konventā)
2007.gada 30. un 31. martā Lisabonā.

Oficiāli pieņemta EUA Padomē Briselē, 2007.gada
13.aprīlī.

Ievads

- Stipras universitātes Eiropā
- Universitātes un zināšanu sabiedrība
- Dažādota universitāšu sistēma:
 - virzība no elites uz masu sistēmu,
 - attīstītas iespējas absolventiem virzīt savu izglītības procesu starp dažādām AII,
 - zinātnes, inovāciju un zināšanu pārneses aktivitātes
- Universitāšu autonomijas fundamentālā nozīmība
- Universitātes un iekļaujošā sabiedrība

Eiropas augstākās izglītības telpas (EHEA) veidošana

- nodrošināt pastiprinātu uzmanību nodarbināmībai, mobilitātei, atraktivitātei un sociālai iekļaušanai,
- papildus pūliņi nepieciešami studentos centrētas augstākās izglītības attīstībai,
- ECTS un ECVET (European credit system for vocational education and training) – pielikt visus spēkus, lai izvairītos no divu paralēlu kredītpunktu sistēmas attīstības Eiropā, kas būtiski ietekmētu mūžizglītības stratēģijas sekmīgu ieviešanu.

EHEA

- **Atbalstošas studiju vides radīšana**
- **Nodarbinātība:**
 - **nodrošināt labāku informāciju par AII absolventu kompetencēm un iegūtajiem studiju rezultātiem,**
 - **valdībām nepieciešams straujāk pielāgot publiskā sektora nodarbinātības struktūru atbilstoši jaunajai grādu struktūrai.**

EHEA

- **Mūžizglītība:**
 - attīstīt sistēmu, kas dod iespēju atzīt iepriekšējo neformālo izglītību un darba pieredzi kā daļu no augstākās izglītības,
 - mūžizglītības ietvarstruktūras – novērst paralēlu ietvarstruktūru izveidi Eiropas augstākās izglītības telpā.

Internacionalizācija un “Bologna Trademark”:

- Boloņas process ir viens no lielākajiem Eiropas kopīgajiem panākumiem (“European Trademark”).**

Internacionalizācijas institucionālās stratēģijas:

- balanss starp sadarbību un sacensību,**
- tālākizglītības būtiskā nozīme starptautiskās sadarbības ieviešanā.**

Augstākās izglītības un pētniecības vienotība

- Pētniecības komponentei jābūt iekļautai visos augstākās izglītības ciklos
- Oriģinālajiem pētījumiem jāpaliek kā galvenajam komponentam visās doktorantūras programmās
- Universitāšu inovatīvās kapacitātes palielināšana, veidojot konsorcijs un klāsterus specifiskās zinātnes jomās
- Atbalsts ES proponētajam Eiropas Tehnoloģijas institūtam (EIT)

- Pētnieciskā procesa pilna izmaksu aprēķina metodikas ieviešana

- “Brīvpieejas” principa ieviešana attiecībā uz pētniecībā iegūto rezultātu izmantošanu un izplatīšanu

Kvalitātes vadības procesi AII

- Kvalitātes procesiem augstskolā jāatspoguļo AII vērtības un misija. Tas ir atskaites punkts jebkurai ārējai vai iekšējai kvalitātes novērtēšanas sistēmai.
- Ārējās kvalitātes vērtēšanas mehānismiem jābūt saistītiem ar AII iekšējiem kvalitātes vadības procesiem un nav tie jādublē.

Autonomija un finansējums

- Autonomijai jābalstās uz adekvātu publisko finansējumu apvienībā ar iespējām piesaistīt privātos finanšu resursus un ieguldījumus
- ES ir jānosaka mērķis, ka desmit gados augstākās izglītības finansējumam ir jābūt vismaz 2% no NKP
- Privātie ieguldījumi augstākajā izglītībā:
 - AII galvenokārt ir sabiedriska labums,
 - EUA turpinās iesaistīties diskusijās par mācību maksas jautājumiem augstākajā izglītībā.

PALDIES PAR UZMANĪBU!